

A Vas Vármegyei Területi Választási Bizottság
31/2024. (V. 09.) számú határozata

A Vas Vármegyei Területi Választási Bizottság az Európai Parlament tagjai, a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek, valamint a nemzetiségi önkormányzati képviselők közös eljárásban lebonyolított 2024. évi általános választásán Illés Károly Roland által a Szombathely Megyei Jogú Város Helyi Választási Bizottsága 97/2024. (V. 6.) HVB számú elsőfokú határozatával szemben benyújtott fellebbezés tárgyában – 3 igen és 1 nem szavazattal - meghozta a következő

határozatot:

A Vas Vármegyei Területi Választási Bizottság a Szombathely Megyei Jogú Város Helyi Választási Bizottsága 97/2024. (V. 6.) HVB számú elsőfokú határozatát megváltoztatja és megállapítja, hogy az Éljen Szombathely! jelölő szervezet a kifogásban előadott magatartása a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény (továbbiakban Ve.) 307/D § (3) és (4) bekezdésében foglalt tilalomba ütközik, ennek további vizsgálatára a Ve. 307/D § (4) bekezdés alapján az Állami Számvevőszék rendelkezik hatáskörrel, ezért a Területi Választási Bizottság kezdeményezi a hatáskörrel rendelkező szerv eljárását, amelyre tekintettel pedig a kifogást érdemben elutasítja.

A határozat ellen a meghozatalától számított 3 napon belül az ügyben érintett természetes és jogi személy, jogi személyiség nélküli szervezet személyesen, levélben vagy elektronikus dokumentumként a Kúriához címzett bírósági felülvizsgálat iránti kérelmet nyújthat be a Vas Vármegyei Területi Választási Bizottságnál (9700 Szombathely, Berzsényi Dániel tér 1., e-mail: valasztas@vasmegye.hu). A bírósági felülvizsgálat iránti kérelmet úgy kell benyújtani, hogy az legkésőbb **2024. május 12-én (vasárnap) 16.00 óráig** megérkezzen.

A bírósági eljárásban az ügyvédi képviselet kötelező. A jogi szakvizsgálattal rendelkező személy - a szakvizsga-bizonyítvány egyszerű másolatának csatolásával - saját ügyében ügyvédi képviselet nélkül is eljárhat. A bírósági felülvizsgálat iránti kérelem elektronikus dokumentumként való benyújtása esetén a kérelem benyújtójának jogi képviselője minősített elektronikus aláírásával látja el a kérelmet. Az elektronikus dokumentumként benyújtott kérelem mellékleteit oldalhú másolatban elektronikus okirati formába kell alakítani. A bírósági eljárás nem tárgyi illetékmentes. A felülvizsgálati kérelem benyújtóját tárgyi illeték-feljegyzési jog illeti meg.

Indokolás

I.

Illés Károly Roland (

.....)

: Kifogást tevő) 2024. május 3.

napján írásbeli kifogást nyújtott be a Ve. 2.§ (1) bekezdés a) pontja szerinti, a választás

tisztaságának megóvása, c) pontja szerint esélyegyenlőség a jelöltek és a jelölő szervezetek között, továbbá az e) pontja szerinti jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás elvének megsértése miatt.

A kifogást tevő előadta, a város egész területén óriásplakátok, felmatricázott autóbuszok, buszmegállóreklámok, szupermarketekben reklámok hirdetik, hogy „MINDENKI SZOMBATHELYI”, szombathelyi nevezetességeket ábrázoló egyedi grafikával (emlékmű, nagytemplom, víztorony, városi sziluett), fehér, kék és türkizkék színekkel. A hirdetések szereplő megjelölés szerint egyértelműen megállapítható, hogy a hirdetések megrendelője Szombathely Megyei Jogú Város Önkormányzata kizárólagos tulajdonában álló gazdasági társaságok és intézménye: Agora Savaria Kulturális és Médiaközpont Nonprofit Kft., a SZOVA Nonprofit Zrt., Szombathelyi Városi Vásárcsarnok. Ezen identitáserősítő hirdetésekre Szombathely Megyei Jogú Város Közgyűlésének 342/2023. (X.26.) Kgy. számú határozata adott felhatalmazást. E közgyűlési határozat értelmében a Közgyűlés felkérte az önkormányzati intézményeket, többségi tulajdonú gazdasági társaságok vezetőit, hogy az általuk tervezett vagy megvalósított programokról, rendezvényekről, fejlesztésekről, egyéb, a lakosságot érintő intézkedésekről - a költségvetésükben, üzleti tervükben e célra rendelkezésre álló költségvetési forrás terhére – a lehető legtöbb - elektronikus sajtóterméken kívüli, ide nem értve az önkormányzat saját médiafelületeit – felületen tájékoztassák a szombathelyieket. Ezen közgyűlési döntéssel összhangban a fent nevezett gazdasági társaságok és intézmény üzleti tervükben szerepeltették is az identitáserősítő kampányra szánt költségeket. Ezen állítása alátámasztásául csatolta a város jegyzőjének Dr. Szendrő-Német Tamás részére írt 2508-18/2024. számú levelét.

A kampányidőszak kezdetét (202.04.20.) követően Szombathely egész területén folyamatosan jelennek meg és láthatóak az Éljen Szombathely! Egyesület jelölő szervezet óriásplakátjai, citylight-jai, buszmegálló hirdetései, polgármesterjelöltjének, képviselőjelöltjeinek habkarton plakátjai, totemoszlop hirdetései, stb., amelyeken látható egyedi grafika (emlékmű, nagytemplom, városi sziluett), betűtípus és színekombináció (fehér, kék és türkizkék) teljesen azonos az Önkormányzat kizárólagos tulajdonában álló gazdasági társaságok fent felsorolt hirdetésein használtakkal. A „MINDENKI SZOMBATHELYI!” szlogen használata is sok esetben megegyezik az identitáserősítő óriásplakátok, bevásárlókocsik, buszok, stb. hirdetésein az Éljen Szombathely! Egyesület jelölő szervezet óriásplakátjain szereplő szlogennel.

A szombathelyi nevezetességeket ábrázoló egyedi grafikát (emlékmű, nagytemplom, víztorony, városi sziluett) azonos betűtípussal, színekombinációval (fehér, kék, türkizkék) az Éljen Szombathely! Egyesület már a 2019. évi helyi önkormányzati választásokon is és azóta is folyamatosan használja. Ennek igazolására csatolta az Éljen Szombathely! Egyesület polgármesterjelöltjének 2019. évi önkormányzati választásán kiadott szórólapját. Mindezekből álláspontja szerint egyértelműen megállapítható, hogy az Önkormányzat kizárólagos tulajdonában álló gazdasági társaságok és intézménye a 342/2023.(X.26.) Kgy. számú határozat alapján a saját költségvetésük terhére, közpénzből, de nem a közfeladatukból eredő feladatok ellátásával összefüggő tevékenységként, az Éljen Szombathely! Egyesület jelölő szervezet saját egyedi grafikájával, betűtípusával, és színekombinációjával, a jelölő szervezet választási jelmondatával azonos tartalmú hirdetéseket tettek közzé a város egész területén. Ezért ezen szombathelyi identitást erősítő kampány tapasztalt tartalmi, tipológiai stb. egyezőség miatt

alkalmas a választói akarat befolyásolására. Az identitást erősítő kampány egyértelműen az Éljen Szombathely! Egyesület jelölő szervezetet népszerűsítő, annak támogatására ösztönző kampányeszköznek tekinthető.

Idézve a Ve. 140.§-át álláspontja szerint az Önkormányzat kizárólagos tulajdonában álló gazdasági társaságok propaganda anyagainak ismertető jegyeit – indirekt marketing formában – egyértelműen az Éljen Szombathely! Egyesület politikai hirdetéseinek megerősítését, támogatását, kiegészítését szolgálják. Ennek kapcsán felmerülhet, hogy a gazdasági társaságok által finanszírozott propaganda, tájékoztató anyagok valójában és célzottan a Ve. 146.§-a szerint minősülő politikai reklámok és politikai hirdetések körébe tartoznak, melyek alkalmazása a Ve. 141.§-a szerinti kampánytevékenység. Ez esetben a plakátok nem felelnek meg a Ve. 144.§ (2) bekezdése szerinti előírásoknak, ugyanis azokon nem szerepel a kiadó neve, székhelye és a kiadásért felelő személy neve.

E körben megjegyezte, hogy az Éljen Szombathely! Egyesület egyéni képviselőjelöltjeit ábrázoló habkartonok sem felelnek meg a Ve. 144.§ (2) bekezdése szerinti előírásnak, ugyanis azokon nem szerepel a kiadó neve, székhelye és a kiadásért felelős személy neve, de ezek utólagos pótlása, külön matricával, az Éljen Szombathely! Egyesület jelölő szervezet részéről jelenleg is zajlik.

Idézve a Ve. 2.§ (1) bekezdés a), c) és e) pontjait leszögezi, hogy az érintett gazdasági társaságok, intézmény és az Éljen Szombathely! Egyesület jelölő szervezet súlyosan megsértette a választás tisztaságának alapelvét azzal, hogy a gazdasági társaságok plakátjainak, hirdetéseinek egyedi grafikája, betűtípusa, szimbolikája, jelmondata egyértelműen azonos az Éljen Szombathely! Egyesület jelölő szervezet plakátjainak, hirdetéseinek, szereplőkkel, ezért azt a látszatot keltik, hogy azok az Éljen Szombathely! Egyesület jelölő szervezet választási kampány hirdetéseinek. Ezen egyedi grafikát és színkombinációt az Éljen Szombathely! Egyesület 2019. óta használja, az köztudomásúan hozzá kötődik, ezért önmagában azon objektív tény alapozza meg az alapvető sérelmet, hogy az egyedi grafika és színösszeállítás megegyezik a kifogásolt hirdetésekben.

Álláspontja szerint egyértelműen megállapítható, hogy az érintett gazdasági társaságok, intézmény és az Éljen Szombathely! Egyesület jelölő szervezet súlyosan megsértette az esélyegyenlőség alapelvét azzal, hogy azonos tartalmú és kinézetű plakátokat, hirdetéseket használnak, ezzel közpénzt fordítva egyetlen egy jelölő szervezet népszerűsítésére.

Álláspontja szerint egyértelműen megállapítható az is, hogy az érintett gazdasági társaságok, intézmény és az Éljen Szombathely! Egyesület jelölő szervezet súlyosan megsértette a jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás alapelvét, tekintettel arra, hogy a hirdetéseken, plakátokon használt egyedi grafika, színkombináció köztudottan az Éljen Szombathely! Egyesület jelölő szervezet választási hirdetése. Ezen magatartásukkal a választásra jogosultakat a választásban megtévesztéssel befolyásolni törekednek.

Az Éljen Szombathely! Egyesület jelölő szervezet képviselői a közgyűlésben betöltött többségi, közhatalmi pozíciójukat kihasználva, az önkormányzat számára rendelt erőforrások ráfordításával készítették kampányeszközöket a jelölő szervezetük számára és így folytatnak kampánytevékenységet, mellyel a választás során jogtalan előnyre tesznek szert.

Mindezek alapján kérte a bizottságot, a kifogásnak adjon helyt, és a Ve. 218. § (2) bekezdésében eljárva a jogszabálysértés tényét állapítsa meg, a jogszabálysértőket (ÉSZ Egyesület jelölő szervezet, SZOVA Zrt., AGORA Savaria Nonprofit Kft., Szombathely Városi Vásárcsarnok) a további jogszabálysértéstől tiltsa el, és szabjon ki bírságot.

II.

Szombathely Megyei Jogú Város Helyi Választási Bizottsága (a továbbiakban: HVB) 97/2024. (V. 6.) HVB számú elsőfokú határozatával a kifogást érdemi vizsgálat nélkül elutasította.

A HVB a kifogást megvizsgálva megállapította, hogy a kifogás elkésett. A kifogást tevő nem határozta meg kifogásában, az általa sérelmezett jogsértést mikor követték el. Arra azonban utalt, hogy a kifogás benyújtását megelőző 3 nappal korábban kihelyezésre kerültek. Miután a HVB álláspontja szerint így a kifogás elkésett, ezért a kifogást érdemi vizsgálat nélkül elutasította.

III.

Az elsőfokú határozat ellen Kifogást tevő 2024. május 7-én - határidőn belül – írásban fellebbezést nyújtott be a TVB-hez.

A fellebbezésben előadta, hogy a kifogásban írt tényállást és jogi érvelést továbbra is fenntartja. Előadta továbbá, hogy a kampányidőszak (2024. április 20.) kezdetét követően az Éljen Szombathely! Egyesület folyamatosan helyezi ki Szombathely egész területén a SZMJV Önkormányzatának kizárólagos tulajdonában álló gazdasági társaságok és intézmények a kampányidőszakot megelőzően és azt követően is kihelyezésre kerülő plakátjaival azonos grafikájú, betűtípusú, színű és szlogenű plakátokat. Ezek a plakátok folyamatosan, egymással párhuzamosan jelennek meg és folyamatosan láthatók az egész város területén. Ebből következően egyértelműen megállapítható az, hogy a jogsértés 2024. április 20. napja óta, amely időponttól kezdődően a választási kifogás benyújthat és a Ve. 218. § szerint jogsértés megállapítható, folyamatosan fennáll.

IV.

A Területi Választási Bizottság egyetértett azzal, hogy a kifogásban előadott magatartás folyamatos állapot szerű jogsértést valósít meg, így a plakátok kihelyezésének időpontja közömbös, a kifogás ezért nem késett el.

A Területi Választási Bizottság a kifogásban leírt tényállási elemeket a következőképpen értékelte: az Éljen Szombathely! 2019. év óta folyamatosan alkalmazott marketing elemeivel, ezen belül azonos grafikával, betűtípussal, színnel és szlogennel, a város emblemikus épületeinek sziluettjével, képi világgal, tipográfiával, a választópolgárok megtevesztésére és ezzel befolyásolására alkalmas módon egyező plakátok elkészítését rendelte meg, finanszírozta és helyezte ki a választási kampány időszakára időzítve három, egyébként önkormányzati tulajdonban álló jogi személyiséggel rendelkező gazdálkodó szervezet. Ezzel a cselekménnyel megvalósult kampánytevékenység vagyoni értékkel bír és ennek haszonélvezője az Éljen Szombathely! jelölő szervezet. A jelölő szervezet az így kapott támogatást hallgatólagosan elfogadta, a rendelkezésre álló adatok szerint az ellen nem tiltakozott, nem tett semmilyen

intézkedést annak érdekében, hogy ez választási alapelvekbe is ütköző tevékenység megszűnjön.

A kialakult joggyakorlat alapján választási eljárási alapelvi sérelemre - mint jogszabálysértésre - akkor alapozható határozat, ha nincs olyan tételes rendelkezés, amelyet a jogellenesnek minősített magatartás sért [56/2008. (II. 15.) OVB határozat, 57/2008. (II. 15.) OVB határozat; Kvk.IV.37.468/2009/2. LB végzés]. Az eljárási alapelvek megsértésére alapozó jogorvoslati kérelmek elbírálásával kapcsolatos, az 1997-es Ve. alapján kialakított joggyakorlat a Ve. alkalmazása során is figyelembe vehető, tekintettel arra, hogy a választási eljárási alapelvek jelentős része lényegében továbbra is változatlan, továbbá megsértésükre a Ve. szerint is önálló jogorvoslati kérelem alapozható.

Ha tehát egy adott jogviszonyt tételes jogi rendelkezések szabályoznak, akkor nem lehet a jogvitát alapelvi rendelkezések alapján eldönteni, ilyenkor az alapelveknek a jogértelmezésnél van kiemelt szerepük. Ha azonban az adott tényállásra vonatkozó jogszabályi rendelkezés nincs, akkor önmagában az alapelvekre alapítottn is lehet döntést hozni, hiszen az alapelvek önállóan is normatartalommal bírnak, a törvényi alapelvek megsértése jogszabálysértésnek minősül (Kúria Kvk.III.37.799/2020/3.). Amennyiben a választási bizottság vagy bíróság a Ve. tételes rendelkezésének sérelmét állapítja meg, úgy a választási eljárási alapelv sérelmét nem kell megállapítani, mivel a tételes előírás sérelme magában foglalja az alapelvi sérelmet is.

Mivel felmerül a Ve. 307/D § (4) bekezdésének megsértése, a jogsértés elbírálásának ennek keretén belül van helye, ennek további vizsgálatára és elbírálására az Állami Számvevőszék rendelkezik hatáskörrel. A választási eljárás sajátosságára tekintettel a Területi Választási Bizottság nem függesztheti fel az eljárást és várhatja meg az Állami Számvevőszék határozatát, ezért a fenti tényállási elemek és a jogalkalmazási elvek összességét figyelembe véve kellett meghozni döntését. A Területi Választási Bizottság a kifogást elutasította.

V.

A határozat a Ve. 2. § (1) bekezdés a), c) és e) pontján, 208. §-án, 214. § (1) bekezdésén, 215. § b) pontján, 218. § (1) bekezdésén és (2) bekezdés c) pontján, 151. § (4) bekezdésén és 152. § (1) bekezdés b) pontján, a jogorvoslatról szóló tájékoztatás a Ve. 221. § (1) bekezdésén, a 223. § (1) bekezdésén és a 224. § (1)-(3) bekezdésén alapul.

Szombathely, 2024. május 9.

dr. Galántai Gergely
a Vas Vármegyei Területi Választási Bizottság
elnöke

